

PRESSMEDDELANDE nr 203/24

Luxemburg den 19 december 2024

Domstolens dom i de förenade målen C-244/24 | [Kaduna]¹ och C-290/24 | [Abkez]²

Tillfälligt skydd för fördrivna personer från Ukraina: en medlemsstat som har utvidgat detta skydd till att omfatta vissa kategorier av personer, utöver vad som krävs enligt unionsrätten, kan återkalla detta skydd utan att invänta att det tillfälliga skydd som beviljats enligt unionsrätten upphör

Nederländska myndigheter beslutade inledningsvis att utvidga systemet för tillfälligt skydd för fördrivna personer från Ukraina till att omfatta andra kategorier av personer än dem som avses i unionsrätten. Dessa myndigheter beslutade emellertid senare att återkalla detta fakultativa skydd. I sin dom bekräftar domstolen att en medlemsstat i ett sådant fall i princip får återkalla det tillfälliga skyddet för dessa personer innan det tillfälliga skydd som beviljats enligt unionsrätten har upphört. Dessa personer kan emellertid inte bli föremål för ett beslut om återvändande så länge detta fakultativa skydd är i kraft.

Till följd av de ryska väpnade styrkornas invasion av Ukraina inrättade Europeiska unionen 2022 ett system för tillfälligt skydd för fördrivna personer från Ukraina.³ EU:s system med tillfälligt skydd ska obligatoriskt gälla för i) ukrainska medborgare, ii) statslösa personer, och medborgare i andra tredjeländer än Ukraina, som åtnjuter internationellt skydd i Ukraina, iii) familjemedlemmar till de två förstnämnda kategorierna och iv) statslösa personer och medborgare från andra tredjeländer än Ukraina som har ett giltigt permanent uppehållstillstånd i Ukraina och som inte kan återvända till sitt ursprungsland eller sin ursprungsregion på trygga och varaktiga villkor.

Medlemsstaterna har dock möjlighet att utvidga detta tillfälliga skydd till att omfatta alla andra kategorier av personer som fördrivits från Ukraina av samma skäl.

De nederländska myndigheterna tillerkände inledningsvis tillfälligt skydd till samtliga innehavare av ett ukrainskt uppehållstillstånd, även innehavare av ett tillfälligt sådant. Dessa myndigheter beslutade emellertid senare att inskränka detta skydd till en mer begränsad personkrets, nämligen innehavare av ett permanent ukrainskt uppehållstillstånd. Flera personer som inte hade ett sådant permanent uppehållstillstånd men som redan hade beviljats **fakultativt tillfälligt skydd** i Nederländerna väckte talan vid nederländsk domstol.

Den nederländska högsta förvaltningsdomstolen och domstolen i Haag, med sammanträdesort i Amsterdam, har ställt frågor till EU-domstolen om möjligheten för en medlemsstat att upphöra med det fakultativa skydd som ges i detta sammanhang och om det sätt på vilket detta kan ske.

I sin dom erinrar domstolen om att systemet med tillfälligt och omedelbart skydd, som är ett uttryck för principen om solidaritet och rättvis ansvarsfördelning mellan medlemsstaterna vid genomförandet av asylpolitiken, är av undantagskaraktär och måste förbehållas fall av massiv tillströmning av fördrivna personer.

I detta sammanhang kan en medlemsstat som har beviljat **en kategori av personer ett fakultativt tillfälligt skydd i princip frånta dessa personer detta skydd**. Medlemsstaterna får besluta om varaktigheten av det

fakultativa tillfälliga skydd som de beviljar, förutsatt att detta inte inleds före eller avslutas efter det tillfälliga skydd som beviljas av unionens institutioner.

Denna medlemsstat är dessutom skyldig att bevilja personer som åtnjuter fakultativt tillfälligt skydd ett uppehållstillstånd som gör det möjligt för dem att vistas på medlemsstatens territorium, så länge som detta skydd inte återkallas.

Av detta följer att dessa personer vistas lagligen i den berörda medlemsstaten så länge de fortsätter att åtnjuta fakultativt tillfälligt skydd. De kan därför inte bli föremål för ett beslut om återvändande förrän den berörda medlemsstaten har upphävt detta fakultativa skydd.

PÅPEKAND: Begäran om förhandsavgörande gör det möjligt för domstolarna i medlemsstaterna att, i ett mål som pågår vid dem, vända sig till EU-domstolen med frågor om tolkningen av unionsrätten eller om giltigheten av en unionsrättsakt. Domstolen avgör inte målet vid den nationella domstolen. Det är den nationella domstolen som ska avgöra målet i enlighet med EU-domstolens avgörande. Detta avgörande är på samma sätt bindande för de övriga nationella domstolar där en liknande fråga uppkommer.

Detta är en icke-officiell handling avsedd för massmedia och den är inte bindande för domstolen.

[Domen i fulltext och eventuellt en resumé av domen](#) publiceras på webbplatsen CURIA dagen för avkunnandet.

Kontaktperson för press: Gitte Stadler ☎(+352) 4303 3127.

Bilder från uppläsningen av domen finns tillgängliga på "[Europe by Satellite](#)" ☎(+32) 2 2964106.

Håll dig uppdaterad!

¹ Det förevarande målets namn är ett fiktivt namn. Det överensstämmer inte med det verkliga namnet på någon av parterna i målet.

² Det förevarande målets namn är ett fiktivt namn. Det överensstämmer inte med det verkliga namnet på någon av parterna i målet.

³ [Rådets genomförandebeslut \(EU\) 2022/382](#) av den 4 mars 2022 om fastställande av att det föreligger massiv tillströmning av fördrivna personer från Ukraina i den mening som avses i artikel 5 i direktiv 2001/55/EG, med följden att tillfälligt skydd införs.